

## บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา  
ณ จุดนำเข้าส่งออก

ชื่อผู้เขียน : นายธงชัย นิลรักษ์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2543

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์นิวัฒน์ มีลาก ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ชูชาติ อัสวโรจน์

ปัจจุบันการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาได้กลายมาเป็นปัญหาสำคัญของระบบการค้าโลก อันเนื่องมาจากการละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้ผลิตสินค้าในประเทศที่ระบบการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาดูดประสิทธิภาพ แล้วส่งสินค้าข้ามพรมแดนไปยังประเทศอื่น ซึ่งเป็นการทำลายระบบตลาดเสรีของโลก ประเทศอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเจ้าของสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา จึงได้มีการผลักดันให้นานาประเทศร่วมกันคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ณ จุดนำเข้าส่งออก ซึ่งถือเป็นจุดสำคัญในการเคลื่อนย้ายของสินค้าผ่านพรมแดน ประเทศไทยเองก็ตกอยู่ในสภาพถูกกดดันให้ปรับปรุงแก้ไขมาตรการคุ้มครอง ณ จุดนี้ด้วยเช่นกัน

จากการศึกษา พบว่า การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ณ จุดนำเข้าส่งออกของไทยมีปัญหา ดังนี้

1. วิธีการระงับการปล่อยสินค้า ใช้วิธีการร้องขอให้ระงับการปล่อยสินค้าเป็นการเฉพาะราย ณ จุดนำเข้าส่งออกจุดใดจุดหนึ่ง

2. เจ้าหน้าที่ศาลากร ไม่มีอำนาจเรียกหลักทรัพย์หรือหลักประกันจากผู้ร้องให้  
ระงับการปล่อยสินค้า สำหรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการระงับการปล่อยสินค้า  
ของเจ้าหน้าที่ศาลากร และไม่มีอำนาจสั่งชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้นำเข้าหรือส่งออก

3. ระยะเวลาของกระบวนการทางศาลากรปัจจุบันกำหนดไว้สั้นมาก

4. สิทธิในการคุ้มครองและรับรู้ข้อมูล กรณีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียน  
เครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ไม่เป็นธรรมต่อผู้นำเข้าหรือส่งออก

5. กฎหมายระเบียบภายในของไทยมีความขัดแย้งไม่สอดคล้องกัน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขมาตรการ ณ จุดนำเข้าส่งออก มีดังนี้

1. วิธีการระงับการปล่อยสินค้าให้ปรับใช้วิธีการร้องขอระงับการปล่อยสินค้าต่อ  
เจ้าหน้าที่ศาลากร จากการร้องขอเฉพาะรายไปเป็นการร้องขอครั้งเดียวได้รับความ  
คุ้มครองตลอดอายุการเป็นผู้ทรงสิทธิและทุกจุดที่มีการนำเข้าส่งออก

2. ให้มีการเรียกหลักทรัพย์หรือหลักประกันสำหรับความเสียหายที่อาจจะเกิด  
ขึ้นจากการระงับการปล่อยสินค้าของเจ้าหน้าที่ศาลากร และมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่  
ศาลากรสามารถสั่งชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกจากหลักประกัน  
นั้นได้ อีกทั้งผู้วางหลักทรัพย์หรือหลักประกันมีสิทธิที่จะโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อคณะ  
กรรมการของกรมศาลากร คำสั่งของคณะกรรมการกรมศาลากรให้เป็นที่สุด

3. ให้ขยายระยะเวลาของกระบวนการทางศาลากรให้นานขึ้น โดยประมาณ 20-  
30 วัน

4. กรณีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ให้เจ้า-  
หน้าที่ศาลากรเปิดโอกาสให้ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกร่วมตรวจสอบสินค้าพร้อมผู้ร้องขอ  
ให้ระงับการปล่อยสินค้าทุกครั้ง

5. ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและระเบียบซึ่งมีความขัดแย้งไม่สอดคล้องกันให้เป็น  
ไปในแนวทางเดียวกัน

6. ปรับปรุงระบบงานและองค์กรของกรมศาลากรให้มีความพร้อมยิ่งขึ้น